

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.1.2006
KOM(2006) 31 v konečném znění

2004/0117 (COD)

Pozměněný návrh

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**O OCHRANĚ NEZLETILÝCH OSOB A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI A PRÁVU NA
ODPOVĚĎ V SOUVISLOSTI S KONKURENCESCHOPNOSTÍ EVROPSKÉHO
PRŮMYSLU AUDIOVIZUÁLNÍCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB**

(předložena Komisí podle čl. 250 odst. 2 Smlouvy o ES)

Pozměněný návrh

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

O OCHRANĚ NEZLETILÝCH OSOB A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI A PRÁVU NA ODPOVĚĎ V SOUVISLOSTI S KONKURENCESCHOPNOSTÍ EVROPSKÉHO PRŮMYSLU AUDIOVIZUÁLNÍCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB

1. SOUVISLOSTI

Předložení návrhu Radě a Evropskému parlamentu
KOM(2004) 341 v konečném znění – 2004/0117 (COD)
v souladu s čl. 157 odst. 1 Smlouvy dne:

7. května 2004

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne: 9. února 2005

Stanovisko Výboru regionů ze dne:

žádné stanovisko

Stanovisko Evropského parlamentu, první čtení, ze dne:

7. září 2005

2. CÍL NÁVRHU KOMISE

Návrh je návrhem doporučení Evropského parlamentu a Rady o ochraně nezletilých osob a lidské důstojnosti a právu na odpověď v souvislosti s konkurenceschopností evropského průmyslu audiovizuálních a informačních služeb. Návrh navazuje na druhou hodnotící zprávu Komise pro Radu a Evropský parlament o používání doporučení Rady 98/560/ES ze dne 24. září 1998 o rozvoji konkurenceschopnosti evropského průmyslu audiovizuálních a informačních služeb podporou vnitrostátních rámců zaměřených na dosažení srovnatelné a účinné úrovně ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti.

3. STANOVISKO KOMISE KE ZMĚNÁM PŘIJATÝM PARLAMENTEM

3.1. Změny přijaté Komisí

Změna 1, která omezuje oblast působnosti doporučení na „*Evropský průmysl audiovizuálních a on-line informačních služeb*“.

Změna 21, která uvádí, že toto doporučení v žádném případě nebrání členským státům, aby v oblasti svobody slova uplatňovaly svá ústavní či jiná ustanovení a svou právní praxi.

Změna 25, která uvádí, že členské státy by měly učinit odpovědnými odborníky, zprostředkovatele a uživatele nových médií, jako je internet, prostřednictvím: podpory snah vedoucích k obezřetnosti a oznamování stránek považovaných za protizákonné; sestavení kodexu chování ve spolupráci s odborníky a regulačními orgány na vnitrostátní i evropské úrovni; vybízení průmyslu audiovizuálních a on-line informačních služeb k tomu, aby se při

zachování svobody slova a tisku vyhýbal diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace ve všech audiovizuálních a on-line informačních službách a aby bojoval proti veškeré diskriminaci tohoto druhu.

Změna 35, která doporučuje, aby členské státy předložily Komisi zprávu o opatřeních přijatých ve věci uplatňování tohoto doporučení dva roky od jeho přijetí.

3.2. Změny přijaté Komisí částečně, nebo v zásadě

Pokud jde o práva dětí, může Komise v zásadě přijmout změnu 2 s výhradou vypuštění části: „začleněná do části II Smlouvy o Ústavě pro Evropu“. Vypuštění je nezbytné, neboť na Smlouvu o Ústavě pro Evropu se zatím nelze odkazovat.

Komise může v zásadě přijmout změnu 4 s výhradou vypuštění části: „*Lidská důstojnost je nedotknutelná; nepřipouští žádné vyloučení ani omezení a je základem a původem všech právních nástrojů vyvinutých na vnitrostátní a mezinárodní úrovni pro ochranu lidských práv.*“

Komise může v zásadě přijmout změnu 6 s výhradou vypuštění části: „*přijetí opatření proti šíření nezákonného obsahu*“. Vypuštění je nezbytné, neboť přijímání takových opatření upravuje třetí pilíř.

Komise může v zásadě přijmout změnu 7 s výhradou této formulační úpravy: „*S ohledem na neustálý rozvoj nových informačních a komunikačních technologií musí v této oblasti Evropské společenství bezodkladně zajistit úplnou a přiměřenou ochranu zájmů občanů, a to na jedné straně zaručením volného šíření a volného poskytování audiovizuálních a informačních služeb a na straně druhé zajištěním, že jejich obsah bude legální, bude respektovat zásadu lidské důstojnosti a nebude narušovat celkový vývoj nezletilých osob.*“

Komise může přijmout změnu 8 s výhradou této formulační úpravy: „*Doporučení Rady 98/560/ES ze dne 24. září 1998 o rozvoji konkurenceschopnosti evropského průmyslu audiovizuálních a informačních služeb podporou vnitrostátních rámců zaměřených na dosažení srovnatelné a účinné úrovně ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti je prvním právním nástrojem na úrovni Společenství zabývajícím se otázkami ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti ve vztahu k audiovizuálním a informačním službám, které se veřejnosti nabízí jakoukoli formou poskytování. Článek 22 směrnice Rady 89/552/EHS o televizi bez hranic se již konkrétně zabývá otázkou ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti v souvislosti s činnostmi televizního vysílání*“. Úprava změnu uvádí do lepšího souladu s pátým bodem odůvodnění doporučení z roku 1988.

Komise může přijmout změnu 9 s výhradou doplnění této části: „*Tyto kroky by měly brát v úvahu rovnováhu mezi zásadou ochrany lidské důstojnosti a zásadou svobody projevu, zejména pokud jde o zodpovědnost členských států za vymezení pojmu podněcování k nenávisti nebo pojmu diskriminace v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy a mravními hodnotami*“.

Komise může přijmout změnu 10 s výhradou této formulační úpravy: „*Navrhuje se, aby Rada a Komise věnovaly zvláštní pozornost provádění tohoto doporučení při revidování, vyjednávání či uzavírání nových dohod o partnerství nebo nových programů spolupráce s třetími zeměmi, vzhledem k celosvětovému charakteru producentů, šířitelů či poskytovatelů*

audiovizuálního obsahu a přístupu k internetu.“ Formulační úprava je nezbytná, neboť při jednáních s třetími zeměmi Komise pracuje v rámci směrnice pro jednání přijatých Radou i řady dalších omezení.

Komise může přijmout změnu 11 s výhradou vypuštění části: „*příčemž prevence a lepší rodičovská kontrola zůstanou vždy nejlepší ochranou před nebezpečím internetu*“. Výraz „*vždy nejlepší*“ je příliš absolutní a tedy nevhodný.

Komise může přijmout změnu 12 s výhradou této formulační úpravy: „*Obecně vzato, samoregulace audiovizuálního odvětví se jeví jako účinný doplňující prostředek, avšak ne jako dostatečný k ochraně nezletilých osob před sděleními se škodlivým obsahem. Rozvoj evropského audiovizuálního prostoru, založený na svobodě projevu a respektování občanských práv, by měl být založen na trvalém dialogu mezi vnitrostátními a evropskými zákonodárci, regulačními orgány, průmyslovými subjekty, asociacemi, **občany** a představiteli občanské společnosti.*“

Komise může přijmout změnu 14 s výhradou této formulační úpravy: „*V rámci veřejných konzultací ohledně směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání („směrnice o televizi bez hranic“), bylo navrženo, aby nezbytnost přijmout **opatření pro mediální gramotnost** patřila mezi témata zahrnutá v doporučení 98/560/ES.*“ Upřednostňovaným termínem je „mediální gramotnost“.

Komise může přijmout změnu 15 s výhradou doplnění slova „**stávajícími**“ mezi slova „mezi“ a „samoregulačními a koregulačními subjekty“.

Komise může přijmout změnu 16 s výhradou této formulační úpravy: „*(8) Jak bylo navrženo v průběhu veřejné konzultace ohledně směrnice 97/36/ES, je vhodné, aby se právo na odpověď **nebo obdobný prostředek nápravy** týkalo všech on-line médií s ohledem na povahu příslušného média a služby.*“

Komise může přijmout změnu 18 s výhradou této formulační úpravy: „*Při předkládání návrhu směrnice Rady, kterou se provádí zásada rovného zacházení se ženami a muži při přístupu ke zboží a službám a jejich dodávání či poskytování, Komise zaznamenala, že obraz obou pohlaví v médiích a v reklamě vyvolává důležité otázky o ochraně důstojnosti mužů a žen, ale dospěla k závěru, že v souvislosti s jinými základními právy, zejména svobodou projevu a pluralitou v médiích, by **nebylo vhodné se zabývat těmito otázkami v uvedeném návrhu**, ale měla by zhodnotit současný stav těchto otázek a bude-li to nutné, přijmout vhodná opatření.*“

Komise může přijmout změnu 19 s výhradou vypuštění části: „*I když jsou vyloučena normativní opatření, média mohou začlenit zákaz diskriminace do svých kodexů chování, a tak provádět dobrovolnou samoregulaci, nebo takové zákazy provádět nezávisle na kodexech.*“ a s výhradou vypuštění slova „proto“ v následující větě.

Komise může přijmout změnu 20 s výhradou vypuštění části „*jako jsou noviny, časopisy a elektronické hry*“.

Komise může přijmout změnu 22 s výhradou této formulační úpravy: „*I. DOPORUČUJÍ, aby členské státy ve snaze podporovat rozvoj průmyslu audiovizuálních a on-line informačních služeb přijaly opatření nezbytná pro zajištění lepší ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti ve všech audiovizuálních a on-line informačních službách tím, že:*“.

Komise může přijmout změnu 23 s výhradou této formulační úpravy:

„(1) zváží zavedení opatření do svých vnitrostátních právních předpisů nebo právní praxe, pokud jde o právo na odpověď nebo obdobný prostředek nápravy v souvislosti s on-line médií, při dodržování vnitrostátních právních ustanovení, především ústavních, a aniž by byla dotčena možnost přizpůsobit jeho výkon, aby se zohlednily zvláštnosti každého typu média;

(2) s cílem povzbudit využívání výsledků technického rozvoje, v souladu se stávajícími právními a jinými opatřeními týkajícími se vysílacích služeb a vedle nich a v úzké spolupráci s dotčenými stranami, podpoří:

- činnosti umožňující nezletilým osobám odpovědně používat on-line audiovizuální a informační služby, zejména zlepšením povědomí mezi rodiči, vychovateli a učiteli o potenciálu nových služeb a způsobech, jakými lze zajistit jejich bezpečnost pro nezletilé osoby, zvláště prostřednictvím mediální gramotnosti nebo vzdělávacích programů v oblasti médií,*
- pokud je to vhodné a nutné, činnosti usnadňující identifikaci kvalitního obsahu a služeb pro nezletilé osoby a přístup k nim, včetně poskytování přístupu k nim ve vzdělávacích institucích a na veřejných místech.*

Příklady možných činností týkajících se mediální gramotnosti jsou uvedeny v příloze II.“

a s výhradou přesunutí následujících ustanovení do přílohy II „Příklady možných činností týkajících se mediální gramotnosti“:

„Příloha II

Příklady možných činností týkajících se mediální gramotnosti:

- soustavné vzdělávání učitelů a vychovatelů, ve spojení se sdruženími na ochranu dětí, v oblasti metod používání internetu v rámci školní výuky a v oblasti pedagogických metod bezpečného (zabezpečeného) používání, které má být povinně vštěpováno dětem,*
- zavedení zvláštního vyučování o internetu určeného pro děti od nejranějšího věku, včetně hodin přístupných pro rodiče, s cílem vysvětlit dětem a rodičům, jak používat internet a jak se vyhnout nástrahám a nebezpečím,*
- integrovaná vzdělávací koncepce tvořící pevnou součást školních osnov a vzdělávací programy v oblasti mediální gramotnosti, s cílem udržovat povědomí o nebezpečích internetu, zejména pokud jde o diskusní stránky ("chat") a fóra,*

- organizování celonárodních informačních kampaní ve všech sdělovacích prostředcích oslovujících občany s cílem upozornit veřejnost na nebezpečí internetu a hrozby trestních postihů (informace o možnostech podávání stížností nebo aktivace rodičovské kontroly). Zvláštní kampaně mohou oslovovat cílové skupiny, jako jsou školy, rodičovská sdružení, uživatelé atd.,

- šíření informačních balíčků o nebezpečích internetu („jak bezpečně surfovat na internetu“, „jak filtrovat nevyžádané zprávy“) a o využívání přímých telefonních linek („horké linky“) určených pro přijímání oznámení nebo stížností týkajících se stránek se škodlivým či protizákonným obsahem,

- vhodná opatření ke zřízení nebo zlepšení účinnosti přímých telefonních linek s cílem usnadnit podávání stížností na stránky se škodlivým obsahem a umožnit oznamování existence těchto stránek,

- kroky umožňující účinný boj s dětskou pornografií na internetu, která představuje jednu z nejvážnějších forem napadení důstojnosti dětí,

- reklamní kampaně odsuzující násilné činy spáchané na nezletilých osobách a nabízející pomoc obětem prostřednictvím psychologické, morální a hmotné podpory.“

Komise může přijmout změnu 24 s výhradou úprav, též formulačních, podle změny 23.

Komise může v zásadě přijmout změnu 26 s výhradou vypuštění části „prověření možnosti zavést do právního řádu systém solidární nebo řetězové odpovědnosti za trestné činy týkající se internetu“, neboť to upravuje třetí pilíř a přesahuje to oblast působnosti doporučení, a s výhradou následující formulační úpravy čtvrtého pododstavce: „zavedení jednotné telefonní linky **přesměrované na vnitrostátní útvary** a určené pro oznamování nezákonné nebo podezřelé činnosti na webu“.

Komise může částečně přijmout změnu 29 s výhradou této formulační úpravy:

„(1) vytvořily pozitivní opatření ve prospěch nezletilých osob, včetně iniciativ usnadňujících jim **širší přístup** k audiovizuálním a on-line informačním službám a zároveň **zabraňujících v přístupu k potenciálně škodlivému obsahu**. Opatření mohou zahrnovat harmonizaci prostřednictvím spolupráce mezi regulačními, samoregulačními a koregulačními subjekty členských států a výměny osvědčených postupů týkajících se takových otázek, jako je systém společných popisných symbolů, které označují věkovou kategorii nebo vlastnosti obsahu, jež vedly k určitému doporučení týkajícímu se věku, a které by pomohly uživatelům zhodnotit obsah audiovizuálních a on-line informačních služeb. To lze například uskutečnit prostřednictvím možných činností uvedených v příloze III.“

„PŘÍLOHA III

Příklady možných činností ze strany průmyslu a zúčastněných stran ve prospěch nezletilých osob:

- soustavné poskytování účinného a snadno použitelného systému filtrování uživatelům při uzavírání smlouvy o připojení s poskytovatelem, jakož i vývoj účinného filtrování, přičemž je třeba zohlednit technický pokrok umožňující využívání internetu prostřednictvím mobilních telefonů,

- nabídky služeb zvláště určených pro děti, jejichž součástí by byl automatický systém filtrování obsluhovaný poskytovateli připojení a mobilními telefonními operátory,

- pobídková opatření zaměřená na poskytování pravidelně aktualizovaného popisu dostupných stránek s cílem usnadnit klasifikaci stránek pomocí zkratk společných pro všechny členské státy, jež upozorňují uživatele na potenciálně škodlivý obsah navštívených stránek,

- umístování výstražných bannerů ve všech vyhledávačích, které by upozorňovaly na případná nebezpečí a na dostupnost přímých telefonních linek („horké linky“).

Komise může v zásadě přijmout změnu 30 s výhradou této formulační úpravy: „(1a) prozkoumaly možnost vytvořit filtry, které by zabránily přenosu **materiálů obsahujících dětskou pornografii** či znevažujících lidskou důstojnost po internetu,“.

Komise může v zásadě přijmout změnu 31 s výhradou vypuštění části „za pomoci protokolů jako např. PICS (Platform for Internet Content Selection)“, neboť se nezdá vhodné uvádět konkrétní protokoly, které mohou časem zastarat.

Komise může v zásadě přijmout změnu 33 s výhradou této formulační úpravy:

„IIa. **KONSTATUJÍ**, že Komise:

(1) **hodlá** v souvislosti s víceletým programem Společenství (2005–2008) na podporu bezpečnějšího používání internetu a nových on-line technologií **podporovat činnosti na informování občanů v celé Evropě pomocí všech sdělovacích prostředků, jež mají za cíl informovat veřejnost o nebezpečích internetu, jak internet odpovědně a bezpečně používat, jak podávat stížnosti a jak aktivovat rodičovskou kontrolu.** Zvláštní kampaně mohou oslovovat cílové skupiny, jako jsou školy, rodičovská sdružení, uživatelé atd.,

(2) **hodlá prozkoumat možnost zřízení bezplatné evropské telefonní linky nebo rozšíření stávající služby s cílem pomáhat uživatelům internetu prostřednictvím informování o dostupných mechanismech podávání stížností a informačních zdrojích, jakož i poskytováním informací o účinnosti softwaru pro filtrování rodičům,**

(3) **hodlá prozkoumat možnost podpory zřízení obecného názvu domény druhé úrovně vyhrazeného pro soustavně kontrolované stránky, které se zavázaly respektovat nezletilé osoby a jejich práva (například „KID.eu“),**

(4) **nadále** udržuje konstruktivní a stálý dialog s organizacemi poskytovatelů obsahů, organizacemi spotřebitelů a všemi dotčenými stranami,

(5) **hodlá** usnadňovat a podporovat sdružování samoregulačních subjektů do sítí i vzájemnou výměnu zkušeností mezi nimi za účelem posouzení účinnosti kodexů chování a přístupů založených na samoregulaci, aby se zajistily nejpřísnější normy ochrany nezletilých osob.“

Komise může v zásadě přijmout změnu 36 s výhradou vypuštění nevhodné části „včetně závazných legislativních opatření na evropské úrovni“.

Komise může v zásadě přijmout změnu 37 s výhradou této formulační úpravy: „*MINIMÁLNÍ ZÁSADY PRO PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI do vnitrostátních právních předpisů nebo právní praxe za účelem zajištění práva na odpověď nebo obdobný prostředek nápravy v souvislosti s on-line médií*“.

Komise může částečně přijmout změnu 38 s výhradou několika formulačních úprav a přesunutí některých částí. Úplné znění, které by bylo pro Komisi přijatelné, je toto:

„PŘÍLOHA 1

Cíl: *zavést do vnitrostátních právních předpisů nebo právní praxe členských států opatření k zajištění práva na odpověď nebo obdobný prostředek nápravy v souvislosti s on-line médii, při dodržování vnitrostátních právních ustanovení členských států, především ústavních, a aniž by byla dotčena možnost přizpůsobit výkon uvedeného práva, aby se zohlednily zvláštnosti každého typu média.*

Termínem „médiu“ *se rozumí jakýkoli komunikační prostředek pro veřejné šíření redakčně upravených informací on-line, například noviny, časopisy, rozhlas, televize a webové zpravodajské služby.*

– *Aniž jsou dotčeny ostatní předpisy občanského, správního nebo trestního práva přijaté členskými státy, měla by jakákoli fyzická nebo právnická osoba bez ohledu na státní příslušnost, jejíž oprávněné zájmy, zejména čest a dobrá pověst, byly dotčeny tvrzením v publikaci nebo přenosu, mít právo na uveřejnění odpovědi nebo na obdobný prostředek nápravy. Členské státy by měly dbát, aby skutečnému výkonu práva na uveřejnění odpovědi nebo na obdobný prostředek nápravy nebylo bráněno uvalením nepřiměřených lhůt nebo podmínek.*

– *Právo na odpověď nebo obdobný prostředek nápravy by mělo existovat v souvislosti s on-line médii spadajícími do pravomoci členského státu.*

– *Členské státy by měly přijmout opatření potřebná k zajištění práva na odpověď nebo obdobného prostředku nápravy a měly by stanovit postup pro jeho výkon. Zejména by měly zajistit, aby byl povolen dostatek času a aby postupy umožňovaly přiměřený výkon práva na odpověď nebo obdobného prostředku nápravy fyzickými nebo právnickými osobami, které mají bydliště nebo jsou usazeny v jiných členských státech.*

– *Právo na odpověď lze zajistit nejen prostřednictvím právních předpisů, ale rovněž prostřednictvím koregulačních nebo samoregulačních opatření.*

– *Právo na odpověď je prostředkem nápravy zvláště vhodným pro on-line prostředí, vzhledem k možnosti okamžité opravy zpochybněných informací a technické jednoduchosti, s jakou lze odpovědi dotčených osob připojit. Odpověď by však měla být vyřízena v přiměřené lhůtě po doložení oprávněnosti požadavku a ve vhodné chvíli a vhodným způsobem v závislosti na publikaci nebo přenosu, kterých se požadavek týká.*

– *Měly by být stanoveny postupy, podle kterých mohou být spory o výkon práva na odpověď nebo obdobného prostředku nápravy předmětem přezkumu ze strany soudů nebo podobných nezávislých subjektů.*

- *Žádost o výkon práva na odpověď nebo obdobného prostředku nápravy smí být zamítnuta, pokud osoba uplatňující nárok nemá oprávněný zájem na zveřejnění takové odpovědi nebo pokud by taková odpověď byla spojena s trestným činem, vystavila poskytovatele obsahu občanskoprávnímu řízení nebo překročila normy veřejné slušnosti.*
- *Právem na odpověď nejsou dotčeny jiné prostředky nápravy, které jsou k dispozici osobám, jejichž práva na důstojnost, čest, pověst či soukromí byla v médiích narušena.*
- *Členské státy zajistí, aby účinný výkon práva na odpověď (nebo obdobného prostředku nápravy) a svoboda projevu nebyly neodůvodněně omezeny.“*

3.3. Závěr

Podle čl. 250 odst. 2 Smlouvy o ES mění Komise svůj návrh výše uvedeným způsobem.